

Konopljan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXV.

NOVEMBER 1987

Desetar: Zmaga najboljši!

Jasno je, da smo se 1. mesta na republiškem gasilskem tekmovanju, ki je bilo 10. oktobra v Kopru, vsi zelo razveselili. Ko so z odra razglasili uvrstitev, smo veselo vzklikali, se objemali in čestitali drug drugemu. Premagati vsa industrijska gasilska društva v Sloveniji namreč ni preprosto, posebej še zato, ker jih je veliko računalo na 1. mesto. Medalje in plakete, ki smo jih prejeli, nam veliko pomenijo. Tako kot priznanje za celo desetino. To je lepa potrditev za večmesečne naporne vaje v lepem ali slabem vremenu. Zlasti poleti, pri sopari in 32 stopinjah, je fante k treningom spodbujala le močna volja in en cilj — udeležba na republiškem tekmovanju. Na srečo je naš trud poplačan.

Upamo, da se bomo lahko udeležili državnega prvenstva v Beogradu. O kakšnih visokih ciljih na zveznem tekmovanju zaenkrat ne razmišljamo, saj vemo, da bodo za dobro uvrstitev potrebni še številni treningi. Tekmovanje bo najbrž spomladi, zato bomo morali vaditi tudi prek zime. Iz forme ne smemo priti. Dolgo je namreč trajalo, da smo kolikor toliko zadovoljivo izpilili tehniko tridelnega napada ter dosegli čas, ki nam je z nižjih tekmovanj (občinsko, regijsko) omogočil nastop na republiškem prvenstvu. Ko smo se v maju pričeli pripravljati za občinsko tekmovanje, smo napad izvedli v 55 do 60 sekundah. V začetku oktobra, tik pred nastopom v Kopru, pa smo znižali čas na 42, 40, celo 39 sekund. To smo dosegli le z nenehnimi vajami, ob pomoči izkušenih gasilcev Toneta Hribarja in Franca Blejca.

Rezultati poslovanja v obdobju januar – september 1987

Značilnosti poslovanja iz prvega polletja so večinoma ostale prisotne tudi v tretjem kvartalu, tako da ne moremo govoriti o ugodnih in stabilnih pogojih gospodarjenja. Kljub temu, da je bilo veliko povedanega in napisanega v prid izboljšanja položaja pozitivnih in pretežnih izvoznikov, na tem področju ni prišlo do bistvenih sprememb. Če k temu prištejemo še neprestano povečevanje cen naših repromaterialov in učinek revalorizacije, ki povečuje stroške poslovanja, smo zadovoljni ob ugotovitvi, da so vse združene TOZD poslovale s pozitivnim finančnim rezultatom. Ugotavljamo namreč, da

so se nekateri kazalci uspešnosti poslovanja v primerjavi s I. polletjem celo nekoliko izboljšali. Čeprav sta dve tretjini naše prodaje vrednostno pogojeni z rastjo tečajev tujih valut, vseeno ugotavljamo, da je skupna rast prodaje v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta prenizka, kar še posebej velja za prodajo na domačem trgu, ki stagnira zaradi močno zmanjšanega povpraševanja kot posledice prepolovljene kupne moči prebivalstva. Skupna prodaja obeh proizvodnih TOZD je v obravnavanem obdobju porasla za 86 %, kot je razvidno iz naslednje tabele:

Prodajno področje	Plan	Doseženo 1986	Doseženo 1987	Indeks	
				4 : 2	4 : 3
Domači trg	3,604.333	2,240.025	3,986.903	111	178
Konvertibila	1,660.637	772.404	2,292.311	138	297
Kliring	4,255.030	3,178.646	5,251.892	123	165
SKUPAJ	9,520.000	6,191.075	11,531.106	121	186

Najvišja rast v primerjavi s predhodnim obdobjem je bila dosežena pri izvozu na konvertibilno področje, kjer smo izvoz fizično povečali kar za 33 %, oziroma vrednost za 197 %. Na rezultate izvoza na klinško področje nismo imeli vpliva, saj smo fizično 100 % izpolnili pogodbeno obveznost, vrednostna 65 % rast pa je bila določena z rastjo klinškega dolarja. Na domačem trgu smo fizičen obseg prodaje povečali za 7 %, vrednostno pa je bila prodaja le za 78 % višja. Cene naših proizvodov na domačem trgu so bile v obravnavanem obdobju v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta namreč povprečno »le«

za 66 % višje. Proizvodnja tkanin, merjena v 000 votkih, je bila v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta višja za 14 %, proizvodnja konfekcije, merjena v norma urah, pa za 24 %. Prenizka rast skupne prodaje torej ni posledica zmanjšanega obsega proizvodnje, temveč predvsem prenizke rasti tečaja dolarja tako v primerjavi z zahodnoevropskimi valutami kot tudi s cenami na domačem trgu.

Še bolj kot dosežena rast prodaje pa je bil realno zmanjšan dohodek za razporeditev in druge delitvene kategorije združenih TOZD prikazane v naslednji tabeli:

Kategorija	Doseženo 1986	Doseženo 1987	Indeks 3 : 2
Celotni prihodek	6,821.630	12,800.946	188
Porabljeni sredstva	3,365.118	8,467.861	252
Dohodek	3,456.512	4,333.085	125
Čisti dohodek	2,634.284	2,784.328	106
Osebnih dohodki	1,024.851	2,302.589	225
Akumulacija z amort.	1,643.050	680.489	41

Iz prikazanega je razvidno, da je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta celotni prihodek višji za 88 %, dohodek za razporeditev pa le za 25 %, zaradi veliko hitrejši rasti porabljenih sredstev, ki so porasla kar za 152 %. Tako visoka rast porabljenih sredstev je predvsem posledica novega obračunskega sistema, ki velja od 1. 1. 1987 dalje. Celotni prihodek in dohodek sta nižja tudi zaradi neplačane realiza-

cije, ki je v obravnavanem obdobju znašala 202,911.833 din, zaradi česar je dohodek nižji za 144,164.480 din. Tako ugotovljen dohodek oziroma čisti dohodek tudi omogočata usklajenost razporejenih sredstev za osebne dohodke z obsegom primerljivih sredstev za osebne dohodke, izračunanih po določilih družbenega dogovora in predpisih za njegovo izvajanje.

Franc Velepec

Priporočamo!

Pri Delavski enotnosti v Ljubljani je izšla zanimiva brošura z naslovom »Kako in kdaj v pokoj«. Namenjena je vsem tistim delavcem, ki se bodo upokojili v naslednjih nekaj letih — do leta 1990 in tudi kasneje. Če smo uvodoma zapisali »zanimiva«, potem je treba zapisati še: nadvse koristna za bodoče upokojence, ki bodo iz nje izvedeli, kaj jih v prihodnje čaka in na kaj morajo biti pozorni pri odhodu v pokoj; koristna in potrebna pa tudi tistim, ki se poklicno ukvarjajo s tem, da bodočim upokojencem pomagajo in svetujejo pri tako pomembni odločitvi kot je odhod v pokoj.

Avtor Jože Kuhelj, priznani strokovnjak s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v brošuri natančno — s konkretnimi primeri — pojasnjuje oblikovanje pokojninske osnove in odmero pokojnin, upokojitev zavarovancev, ki jim bo delovno razmerje prenehalo do 31. decembra 1989 in kasneje ter upokojitev zavarovancev, ki jim je delovno razmerje prenehalo do 31. decembra 1986, pravico do pokojnine pa uveljavljajo do 31. decembra 1989 ali kasneje. Ob tem avtor pojasnjuje še najprimernejši čas za odhod v pokoj, ob koncu tudi pregled vsega, kar potrebujemo ob odhodu v pokoj.

OB DNEVU REPUBLIKE ISKRENO ČESTITAMO VSEM DELAVCEM, UPOKOJENCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM

Samoupravni organi,
DPO, vodstvo DO
in uredniški odbor
Konoplana

Trideset, dvajset in deset let zvestobe

Prostor restavracije v Jaršah so 16. oktobra ob 11. uri zasedli praznično oblečeni delavci in delavke INDUPLATI z nageljnom na prsih. To so bili naši jubilarji, delavci, ki so kolektivu zvesti deset, dvajset ali trideset let. Podelitve priznanj in jubilejnih nagrad ter prazničnega kosila so se udeležili v precejšnjem številu. Od vsega petdeset jubilarjev je manjkala le desetina. Razumljivo, pogled na preživetih deset, dvajset, posebej pa še trideset let dela v eni tovarni ni malenkost. Ta dogodek namreč ni samo hladen seštevek delovnih let oziroma nekaj, kar pomeni vsakoletno obvezo za sestavljalce planov in organizatorje jubilejnega srečanja, temveč pomeni spomin na številne dogodke, ki so se v okrogli obletnici zgodili v tovarni ali izven nje. Obletnice pa zelo radi praznujemo, saj je v vsakdanjem življenju že tako preveč neprazničnega, celo morečega. Zato tisti, ki se vsako leto srečujejo z jubilarji, tega dogodka ne bi smeli gledati preveč vsakdanje, kot neko nujo, ki jo je pač treba opraviti. Res je, zanje se stvari ponavljajo. Delavcem, ki so zvesti kolektivu neko daljše obdobje, pa tak odnos ni prijeten. Dejstvo, da so nekateri ta dan vzeli dopust, da ne bi na srečanju izgledali preveč delavniški, je možno razumeti le tako, da jim veliko pomeni. Denar, to je jubilejna nagrada, mnogim ni glavni motiv. S prejetim zneskom namreč ni možno zadostiti številnim potrebam in željam. Zato so bili celo podani predlogi, naj bi namesto njega jubilarji prejeli kakšen medaljon, namesto priznanja pa sliko z motivom Induplati. Večini pomeni več kot nagrada in priznanje zahvala za ustvarjeno delo v minulih desetletjih in obenem povabilo za sodelovanje v prihodnje. Občutek, da je delavec zaradi dela, pomeni veliko in pomaga v težkih trenutkih, ko oklevamo, ali ne bi raje odšli drugam, na drugo delovno mesto.

Letošnji jubilarji z delovno dobo 10 let:

1. AVBELJ FRANC
2. BERGANT JANA
3. BROJAN MARIJA
4. CERAR IVAN
5. CVETKOVIČ LJUBOMIR
6. GERČAR FRANCIŠKA
7. JAMNIK ROZALIJA
8. MARINŠEK VIKTOR
9. NIKOLIČ ISMETA
10. PAVLIČ BERNARDA
11. PETERLIN ALOJZIJ
12. PIRC IVAN
13. STANKOVIČ RUŽICA
14. STOIMENOVSKI PAVLE
15. ŠILJAK VIDOSAVA
16. ŠMID MARINKA
17. TROHA MIROSLAV
18. ZUPAN VIDA

Jubilarji z delovno dobo 20 let:

1. DOMA AVGUST
2. HROVAT JOZEFA
3. KOSEC IVANKA
4. KRAMBERGER FRANCIŠKA
5. KRIZMAN JOZEFA

6. PODBORŠEK TEREZIJA
7. PROSENC VIKTORIJA
8. URŠIČ IGNAC

Jubilarji z delovno dobo 30 let:

1. BLAŽIČ IVAN
2. GUJTMAN ANICA
3. HIRŠMAN STANA
4. JERMAN MARIJA
5. KAVČIČ MIRJANA
6. KOČAR DOROTEJA
7. KODERMAN VINKO
8. KONCILJA MARIJA
9. KOROŠEC EMA
10. KRAJSEK MARIJA
11. MAJDIČ FRANC
12. NARAT MARIJA
13. OREL FRANCKA
14. POGAČAR MARIJA
15. SLAPSAK MARJAN
16. SKRINJAR MAJDA
17. ŠTEBAL PAVLA
18. TOMAŽIČ IVAN
19. URBANIJA VIKTOR
20. ZALOKAR DRAGA
21. ZUPAN ANA
22. ŽAGAR ANTONIJA
23. ŽAGAR JOZE
24. ŽUČKO RUDOLF

Govor predsednika sindikalne konference **VINKA KEPCA** je vseboval tako besede zahvale za zvestobo podjetju in ustvarjalno delo kot povabilo za prihodnje sodelovanje, zlasti mlajšim jubilarjem. Delavec, ki živi s podjetjem, ki mu je vdan v lahkih in težjih trenutkih, ki z vsemi močmi sodeluje pri reševanju kriznih obdobij, ki pozna tovarno kot svoj dom, je veliko vreden.

Vinko Kepec je v imenu samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije jubilarjem izrazil naslednji pozdrav:

»Spoštovane sodelavke in sodelavci, verjamem vam, da ste v teh letih — deset, dvajset, trideset in več let v delovnem razmerju — doživeli marsikateri prijeten trenutek ali dogodek. Zato se sedaj, ko vam misli poletijo nazaj, prijetno nasmejte. Seveda so bili tudi težki trenutki, vendar te pozabimo ali pa se jih samo toliko spomnimo, da prenesemo izkušnje iz teh dogodkov na mlajše rodove. Prav je tudi, da vse dobre delovne navade prenesemo na mlajši rod, ki ga včasih tako radi pokritiziramo in rečemo: »Saj ni nič z njimi« ali »poglej, kakšni so!« Vendar se moramo vprašati, ali niso mladi naše zrcalo, odraz naših navad oziroma krajše — mladi so takšni, kakršne si zaslužimo. Če verjamete ali ne, ob vaših jubilejih bi rad povedal nekaj iskrenega, veselega, lepega, vendar se mi istočasno vriva misel, ki je danes tako prisotna v naši družbi — črnogledost, napovedovanje pomanjkanja, inflacija, vsakodnevne podražitve itd. itd.

Toda mislim, da še drži tista optimistična Vodnikova pesem o zadovoljnem Kranjcu, kjer v delu pesmi pravi:

»Slovenec, tvoja zemlja je zdrava! ...

Išče te sreča,
um ti je dan,
našel ju boš,
ak nisi zaspan.«

nadaljevanje na 4. str.

Veselo omizje je prislunilo govoru predsednika sindikalne konference **VINKA KEPCA**.

nadaljevanje s 3. str.

Mislím, da je še čas, da se z vso vnemo zaženemo v delo, v odločanju, da ne rečemo: »o tem bodo drugi odločili, saj tako ne moremo nič.«

Tovariši, tudi tisti, ki ste že 30 let v podjetju, v tem trenutku, ko se obetajo globoke družbene spremembe, ko bomo zopet pisali novo ustavo, sporočam naslednje: Ne bomo jokavi, ampak delovni, ponosni in odločni. Ni časa za pasivnost, spoznajmo svoje dolžnosti in tudi pravice.

Dovolite mi, da omenim še nekaj. V Induplati je zaposlenih veliko žensk. Tudi tukaj ste ženske v večini. Znani slovenski pregovor pa pravi: »Žena podpira tri hišne vogale.« Torej ni zanemarljiva vloga žene v družini in istočasno pri vzgoji otrok. Vprašajmo se, ali smo dovolj poskrbeli za naravno reproduktivno moč naroda. Istočasno pa se lahko vprašamo, ali smo dovolj poskrbeli za razbremenitev žene — matere in delavke, ji omogočili olajšave (podaljšanje porodniškega dopusta, otroško varstvo, otroški dodatki itd.). Upam si trditi, da kot družba nismo vsega naredili, ampak samo veliko govorimo.

To nam lepo dokazujejo številna rojstev, ki upadajo.«

JUBILANTI SO PAVEDALI...

FANIKA KRAMBERGER je doma iz Preserij. V Jaršah je zaposlena 20 let. Vsakozi v ATR tkalnici. Prvih pet let je bila tkalka, potem je napredovala v predelavko.

Delovne dobe ima Fanika več kot dve desetletji, saj je pred tem 11 let delala v svojem rojstnem kraju. Do upokojitve bo jubilatka ostala pri dosedanem delu. Večjih zdravstvenih težav ne občuti, pa tudi s sodelavkami se razume. Res da prihaja do občasnih navzkrižij, vendar se čez čas vse zgleda. Zato rada prihaja v službo.

Jubilant Vinko Koderman

Jubilanti prevzemajo denarne nagrade.

DORA KOČAR je doma iz Doba. V tovarni pa je zaposlena že 30 let, od 17. leta starosti. Dela v pripravljalnici kot previjalka. Z delom in sodelavkami je zadovoljna, zato bo tudi pokojnino dočakala kar v Induplati.

ANICA GUJTMAN je po rodu Prekmurka, živi pa na Viru. Tudi ona je že pretkana delavka, saj dela v Induplati 30 let. 29 let je tkala, zadnje leto pa je iz zdravstvenih razlogov razporejena v čistilnico blaga.

V tolikih letih Anica tovarno zelo dobro pozna. Svojemu delu je bila zvesta v težkih časih in v lepih trenutkih. Pravi, da ji je bilo najbolj hudo takrat, ko so iz tkalnice odstranili stare statve, delavke pa začasno premestili v pripravljalnico. Ko so kupili nove statve, so se morale delavke priučiti delati na njih. Te statve so bile hitrejše. Ena de-

lavka je stregla večim strojem. Tiste prave domačnosti ni bilo več.

Za 30 let zvestobe podjetju je Anica prejela nekaj čez 190 tisoč dinarjev. Slišati je veliko, a za tridesetletno pridno delo in ustvarjanje dobrin v tovarni je to malenkost. Vendar sogovornici nagrada veliko pomeni. Zato denarja ne bo zapravila za drobnjarije, temveč si bo nabavila nekaj trajnejšega. Morda bo nakupila novo posodo. Tako bo denar, ki ga je dobila kot nagrado za dolgoletno delo, še vnaprej vložila v delo, saj je tudi kuhanje delo, za zaposleno žensko dovolj naporno.

VIDOSAVA ŠILJAK prebiva v Domžalah, po rodu pa je iz bosanskega Teslića. V Slovenijo je prišla z 20. leti. Nekaj let je delala v Slovenijalesu, sedaj je pa 10 let v Induplati. Vsa ta leta je v predilnici. Spočetka je delala pri transportu, potem je bila pri strojih, odkar pa ji zdravje povzroča težave, opravlja delo čistilke.

Prav za jubilejno srečanje lepo urejena sogovornica je povedala, da je z delom v Induplati zadovoljna. Želi, da bi tovarni tudi v bodoče šlo tako dobro kot doslej. Torej, da nas ne bi pretresale večje krize. Za to si bo tudi ona prizadevala, seveda v okviru svojih zmožnosti. O kakršnikoli zamenjavi delovnega mesta Vidosava ne razmišlja, tudi če bi zabredli v težave. Na dosedanjem delu bi rada ostala vse do upokojitve.

Jubilant Marjan Slapšak

MARJANA BROJAN iz nabavnega sektorja je v letošnjem letu zaokrožila svoje prvo desetletje dela v Induplati. Vendar pa Marjana pozna naše podjetje dlje časa. Ko je hodila v zadnje letnike osnovne šole, je delala med počitnicami v takratnem oddelku konfekcije nad predilnico. Potem je bila naša štipen-

distka in je tukaj opravljala vsakoletno obvezno prakso. Po končanem šolanju je delala najprej pri tedanjem vodju tozda Proizvodnja ing. Zabukovcu, potem pa vse do sedaj kot referentka v nabavi. Če je potrebno, pa nadomesti kakšno sodelavko, ki je na bolniški ali porodniškem dopustu. Omenjeno delo jo veseli, ker je pestro in dinamično. Ravno tako pohvali razumevanje med sodelavci.

Pa nagrada? Nekaj čez 90 tisoč dinarjev je prejela Marjana. »Denar bo hitro pošel,« meni. Rada bi svoji družini kupila kakšno novo obleko. Vendar ugotavlja, da bo potrebno še kaj dodati zraven, če bodo hoteli biti trije družinski člani toplo oblečeni.

In kaj Marjana pravi o letošnjem jubilejnem srečanju? Pohvalila je vodstvo sindikata, ki je po daljšem času organiziralo srečanje v prostorih restavracije. Motilo jo je dejstvo, da se je podelitve jubilejnih nagrad od vodstva delovne organizacije udeležil samo en delavec. Sicer je pa zadovoljna, da so se jublanti in jublantke srečanja udeležili tako polnoštevilno in praznično oblečeni.

FRANC AVBELJ je doma iz okolice Moravč in letos praznuje desetletnico dela v Induplati. V podjetje je prišel s 16. leti. Prišel je delati v čistilnici blaga in tam tudi ostal. Sedaj dela pri strižnem stroju. V tolikih letih se je seznanil z vsemi deli v svojem oddelku. Zato ga imajo za nekakšno rezervo. Vedno vskoči tja, kjer kdo manjka.

Ko sva govorila o odnosih na delovnem mestu, jih je nehoti primerjal z vremenom. Včasih so jasni, prijateljski, potem se prikrade mednje kakšno nesoglasje, nevoščljivost in jezljivost, tako da se za nekaj časa poslabšajo. Vendar se potem zopet izboljšajo. Drugače ne gre, saj morajo sodelavci nenazadnje držati skupaj. Sicer bi bilo vzdušje na delu nevzdržno. Posebno dobro se Franc razume s sodelavcem Lekanom, ki je zavzet za delo in lepo skrbi za stroje, kot da bi bili njegovi.

Skoki izjave nekaterih intervjuvanih jubilarov smo izvedeli nekaj o njih samih, slišali smo mnenja o delu, ki ga opravljajo v dolgih letih, pa o sodelavcih, s katerimi se srečujejo dan za dnem, o namenih, za katere bodo porabili skromno

nagrado za zvestobo in tudi o samem jubilejnem srečanju. Marsikatera jubilarica, zlasti tista najmlajša, z delovno dobo 10 let, pa je ugotovila, da večina »tridesetletnikov« tudi po tolikih letih dela, vedno v istem okolju, izgleda zelo mladostnih. Kljub preživelim večjim ali manjšim naporom bi jim človek prisodil vsaj 20 let manj. Nekoliko več gubic dokazuje le zrellost, ne pa postaranosti in skorajšnjega odhoda iz tovarne, upokojitve. Marsikatera precej mlajša delavka se je ob pogledu nanje gotovo vprašala, ali bo ona čez dvajset let tudi tako mirna, saj je sedaj prepričana, da je komaj kos napotrom, ki jih povzročajo majhni otroci in gradnja hiše. Kot kaže, pa ne gre dvomiti v človeško trdoživost, saj je generacija jubilejnih »tridesetletnikov« preživljala otroštvo v vojnem času in neposredno po njem, mladost pa v 50., 60. letih, ko še ni bilo vsega na pretek, pa jih preživete tegobe niso upognile. Vsaj tiste ne, katerim je zdravje dobro služilo. Zato ob pomoči sodobne medicine tudi te nejevernice ne bodo čez dvajset let postarane babice.

L. L.

PREPREČIL OGROMNO ŠKODO

Torek, 20. oktobra v spodnji tkalnici. Zgodnji popoldanski čas. Točneje, popoldanska izmena je komaj dobro pričela z delom.

Delavka pri statvah je enemu od vodij skupin **ANTONU ZUPANU** sporočila, da se je pokvaril stroj. Zupan je pri ogledu napake ugotovil, da se je odlomil razpenjalec, ki drži krajec blaga na statvi. Šel ga je iskat v pomožno skladišče. Polomljeni del je zamenjal v dveh, treh minutah. Ko je videl, da stroj spet normalno dela, je nameraval oditi k svoji skupini. Omenjena stave je bolj v sredini prostora, zato se je ob izhodu iz te vrste še enkrat ozrl nanjo. Toda glej, na levi strani stave je zapazil ogenj. Brez pomišljanja je zagrabil za gasilni aparat, ki je bil nedaleč stran od njega in stekel do kraja požara.

»Aparat sem takoj aktiviral in ga usmeril v ogenj, ki se je po preji neverjetno naglo širil. Plamen se je dvignil približno pol metra visoko in obližnil celo stave. Bližnje delavke v tkalnici so kričale, jaz pa sem gasil z aparatom in rokami. Za pogasitev požara sem porabil skoraj tri gasilne aparate. Druga dva mi je podal sodelavec Brane. Ko je bil plamen zaduščen, sem tlečo prejo trgjal z golimi rokami in jo pohodil. Nato pa sem s pomočjo sodelavcev žarišča v bližini močil z vodo.«

Tako je povedal Anton Zupan, ki je ne samo izkušen delavec, saj je v tovarni že 26 let, temveč tudi gasilec. Povedal je, da je že velikokrat pomagal gasiti goreče stroje.

Toda tokratni požar je po njegovem prepričanju največji od vseh, kjer je sodeloval pri gašenju. Da bi preprečil še večjo škodo, pa si je Zupan pomagal celo z rokami, tako da je dobil lažje opekline po dlaneh.

Akcija gašenja je bila izredno hitra. Od prvih znakov ognja do pričetka gašenja so minile največ tri sekunde. Zato požar materialne škode praktično ni povzročil. Pogorelo je le 2 do 3 metre osnovne preje, medtem ko je osnova na valju ostala nepoškodovana. Vse to gre seveda na račun hitre in prisebne akcije prisotnih delavcev.

Kako pa je prišlo do požara? Anton Zupan vzrokov ni komentiral, ker ni pristojen za to. Ogenj se je pojavil iz sredine stroja, zato je moralo biti nekaj narobe v njegovi notranjosti. Prisebni gasilec je le komentiral čedalje površnejše

ravnanje s statvami: »Od nekdanj, še pred vojno, ko so imeli tekstilno tovarno sudetski Nemci, pri katerih je delal moj oče, so stavev po spraznitvi osnove v 15, 20 minutah temeljito očistili, nato pa vanjo vložili novo osnovo. To se je delalo do pred dobrega pol leta. Od takrat pa vlagamo osnove v neočiščene stroje. Dvomim, da bomo s tem veliko pridobili na času izdelave blaga, saj samo pometanje v požarno zelo ogroženem prostoru ne zadostuje. Prah in bombažne nitke kar kličejo po ognju, pregrevanje posameznih strojnih delov pa lahko v hipu povzroči katastrofo.«

L. L.

ZAHVALI

Ob nenadni izgubi moje drage mame

APOLONIJE BOTOLIN

se zahvaljujem vsem sodelavcem za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Drago Mrdjenovič

Ob nenadni, boleči izgubi mojega dobrega moža

JOZETA GERKMANA

se iskreno zahvaljujem vsem najinim nekdanjim sodelavkam in sodelavcem za vslo pozornost, za izraze sožalja, za podarjeno cvetje in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsem prisrčna hvala.

Helena Gerkman

Gasilci postali „zlati“ v Kopru

Metod Beden — desetar

Pri gasilcih sem dolgo časa. Že v osnovni šoli sem sodeloval v pionirski gasilski desetini. Bil sem prvi cevar. Ko sem obiskoval srednjo šolo, sem bil vključen v prostovoljno gasilsko društvo v krajevni skupnosti. Tudi tukaj sem bil član gasilske desetine. Sedaj pa delujem v desetini IGD Induplati. V njej nameravam še ostati, saj se cela ekipa zelo dobro razume. V tolikih letih sem vzljubil »gasile-rijo«, zato bi se, če bi bila prilika, udeležil kakšnega tečaja za usposabljanje gasilcev. Zavedam se, da je tekmovalno gasilstvo nekaj čisto drugega kot gašenje požarov. Vendar pa med obojim opažam tudi povezavo — to pa je izguba strahu, ki je pri pravem požaru poglavitna gasilčeva prвина. Mislim, da imam čedalje manj strahu pri rokovanju z gasilnim orodjem. To se je že potrdilo v praksi, ko sem v tkalnici pomagal gasiti pravi požar.

Tone Šuštar — strojnik

Gasilec sem že dolgo časa. V prostovoljno GD v Homcu sem bil vključen 10 let. V tekmovalnih desetinah nisem sodeloval, pač pa sem naredil izpit za izprašanega gasilca.

Po zaposlitvi v Induplati sem

kmalu postal član tukajšnjega industrijskega GD. Vanj sem vključen devet let. Vseskozi sodelujem v gasilski desetini. Sprva sem bil drugi napadalec, sedaj sem pa že nekaj časa strojnik.

Uspeha naše desetine na republiškem tekmovanju v Kopru sem vesel. Takoj po končanem trodelnem napadu sem bil nekoliko razočaran, ker nam ni šlo tako dobro kot na uradnem treningu. Sicer je pa redkokateri tekmovalc v katerikoli športni ali drugi panogi zadovoljen sam s sabo. Ko sem slišal za našo uvrstitev, pa sem se potolažil.

Rad sem gasilec. Pa ne samo zato, ker sodelujem v gasilskih desetinah in se udeležujem raznih tekmovanj. Predvsem zaradi tega, ker na vajah ali tekmovanjih sproti utrjujem znanje rokovanja z gasilnim orodjem, ki je nepogrešljivo pri gašenju pravega požara. Enkrat sem tudi že gasil. Povsem nepričakovano je pričelo goriti v Slovenijalesu. Ker sem opazil ogenj, sem pritekel na kraj požara in pomagal ostalim gasilcem.

Brane Ravnikar — sel

Osmo leto sem že pri gasilcih. Nekaj časa sem bil član prostovoljnega GD Jarše-Rodica. Odkar sem zaposlen v Induplati, sem član tukajšnjega IGD, to pa je približno eno leto. Nekaj časa sem bil desetar, sedaj sem pa sel. Do zamenjave vlog je prišlo zaradi mojega izmenjskega dela.

Pred nastopom v Kopru me je zelo zanimalo, kako se bomo uvrstili, saj sem bil prepričan, da smo uigrana ekipa. Na zlato medaljo ravno nisem računal, zato sem bil toliko bolj vesel, ko smo jo dobili. Tolikšen uspeh nam je vlil nova pričakovanja za vnaprej. Ta uspeh je tudi dokaz za to, da nismo le »skakalci po travi«.

Tovarna pa ni poznana samo po svojih izdelkih, temveč tudi po gasilcih. To lovoriko bomo lahko obdržali le s trdim delom v prihodnje. Sedaj, ko tehniko tekmovalnih disciplin obvladamo skorajda v ce-

loti, je naš cilj nižji čas nastopa. Pridobivati bomo morali zgolj na hitrosti. To pa bodo dale le redne vsakotedenske vaje, tudi v zimskem času. Zato se na tem mestu zahvaljujem razumevanju svojih nadrejenih za občasno enournno odsotnost z dela zaradi gasilskih vaj, saj se bo ponavljalo še nekaj časa. Če bomo tudi v prihodnje tako uspešni, te ure niso razmetavanje s časom in denarjem.

Matjaž Korošec — vodar I.

Tudi moj gasilski staž je zelo dolg. Gasilec sem že 17 let. Vključen sem v prostovoljno GD Jarše. Tekmujem pa v okviru IGD Induplati, približno 10 let.

Po tolikih letih poznam vse vloge, ki jih imajo posamezniki pri gasilskih tekmovalnih disciplinah. Tekmovalna pravila se pogosto spreminjajo, vendar me to ne moti. Tudi na republiškem tekmovanju sem nekoč že sodeloval. To je bilo pred osmimi leti. Nastopali smo v gasilskih trojkah. Kot posameznik sem dobil medaljo, saj sem zasedel prvo mesto.

Uspeha v Kopru sem zelo vesel, saj se je uresničila moja in še marsikaterega želja, da bi stali na zmagovalnih stopničkah. Po doseženem uspehu so bili pozabljeni napori vsakodnevnih treningov v polni gasilski opremi (s čelado in delovno obleko), na vročem poletnem soncu, s temperaturami okrog 35 stopinj. Vaje so bile namreč vedno ob 13. uri, takrat, ko je vročina najbolj pritiskala.

Vendar pa pred republiškim gasilskim tekmovanjem ni vse izgledalo tako enostavno kot sedaj. Mnogi, še celo tekmovalci sami, so dvomili v dobro uvrstitev. Prvo mesto je bil le sen, ne pa morebiten uspeh. Zato je bilo pred republiškim tekmovanjem mnogo resnih in neresnih stav med gasilci in drugimi sodelavci. Denimo, jaz sem zadovoljen, ker je sodelavec z mano izgubil precej nerodno stavo, tako da bo moral od 20. do 25. decembra prihajati na delo v kratkih hlačah, bundi in s smučarskimi očali.

Roman Golob — napadalec II.

V industrijsko gasilsko društvo Induplati sem vključen od takrat, ko sem se tukaj zaposlil. To pa je že pet let. Prej sem bil približno dve leti član jarškega prostovoljnega GD. V gasilski desetini sem deloval že kot prostovoljec. Bil sem drugi cevar. V Induplati pa sem vseskozi drugi napadalec.

Doslej sem sodeloval na občinskih, regijskih in drugih gasilskih tekmovanjih ter letos na republiškem tekmovanju. Udeležba na republiškem gasilskem tekmovanju je najljepše potrdilo za napore, vložene v resni trening desetine v preteklih letih v tovarni. Prvo mesto je pa spodbuda za nadaljnje trdo delo. Tako za desetino, ki je zmagala v Kopru, kot za gasilce in gasilke v drugih desetinah.

S svojim nastopom v Kopru sem zadovoljen. Če bom povsod izpeljal svojo vlogo tako kot na letošnjem republiškem tekmovanju, potem bom tudi v prihodnje pripomogel k uspehom naše gasilske desetine.

Vine Hribar — cevar I.

Med gasilce sem vključen že od 3. razreda osnovne šole. Sem član prostovoljnega GD Topole. V svojem kraju sem »rastel« od pionirske gasilske desetine do članske desetine. Pred odhodom v JLA sem naredil izpit za izprašanega gasilca.

Vojsko pa sem odslužil kot gasilec na letališču v Srbiji. Po odsluženju vojaškega roka sem se zaposlil v Induplati. Ker so potrebovali poklicnega gasilca, sem naredil šolo za gasilce. Sedaj sem že tudi republiški gasilski sodnik.

Kaj pa menim o uspehu gasilske desetine v Kopru! Prvi vtisi so sicer že pozabljeni. Sem pa vesel, da smo toliko dosegli. S tem je poplačan trud, ki je bil vložen v napore treninge. Zahvaljujem se mojstrom, obratovodjem in ostalim, ki so nam omogočali, da smo lahko nemoteno vadili in s tem posredno omogočili doseženi uspeh. Sem pa razočaran nad nekaterimi vodilnimi delavci, ki imajo premalo posluha za delo gasilskega društva.

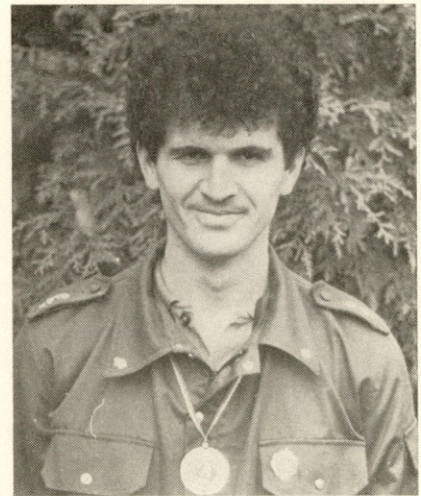
Vinko Jereb — cevar II

Gasilec sem že iz osnovne šole, ko sem se včlanil v GD Vir. Takrat sem se vključil v gasilsko tekmovalno desetino mlajših mladincev. Imel sem vlogo prvega vodarja. Kasneje sem prestopil v člansko A desetino. Ker pa je sodelovanje v tekmovalnih desetinah v prostovoljnih gasilskih društvih in industrijskih gasilskih društvih nezdružljivo med seboj, sem raje izbral drugo možnost. Tako sem v Induplati gasilec že štiri leta. Vseskozi sem drugi cevar.

Uspeha v Kopru sem bil vesel, čeprav ni šlo vse tako gladko kot smo upali. Važno je, da smo opravili napad brez napake. Ker sem z vsemi silami predan gasilstvu, bom član desetine tudi vnaprej. In to takrat, kadar bomo dosegali lepe uspehe kot takrat, ko bomo manj uspešni.

**ALI RES VELJA REKLO:
Z MRZLO PRHO SE BOSTE
HITRO STREZNILI**

Podobno kot spodbujanje s kofeinom v skodelici kave (ali bolj sodobno z vdihavanjem kisika) vas mrzla prha dodobra prebudi, vendar ne bo odstranila alkohola iz telesa, in dokler količina alkohola v krvi ne pade, boste le »docela buden opit človek«. Bolj preprosto in zlasti bolj prijazno je, če pustite človeku, da pijanost prespi.

Mile Topič — napadalec I.

Gasilec sem sedem let. Ves ta čas sem prvi napadalec, dvakrat pa sem bil sel. Uspeha na republiškem tekmovanju sem se razveselil. Po končani tekmi sem imel bolj slabe občutke, saj sem bil prepričan, da bi napad lahko boljše izvedli kot smo ga. Slaba vest je splahnela šele po razglasitvi rezultatov in prejemu medalj.

Moti pa me neposluh vodilnih delavcev za gasilstvo. Tako za tekmovalno gasilstvo kot za gašenje pravih požarov. Na obeh področjih smo bolj slabo opremljeni. Finančne pomoči iz delovne organizacije skoraj ni. Ko smo pred republiškim tekmovanjem prosili za nekaj denarja, s katerim bi si olajšali dvodnevno prebivanje v Kopru, smo naleteli na gluha ušesa. Lahko je namreč reči »za lastno zabavo trošite svoj denar.« dokler gasilstvo ostaja na ravni tekmovanj in gašenja namišljenih požarov. Tisti, ki mu je kdaj pogorela večja stvar (hiša, soba idr.), pa bi za usposobitev in opremo gasilcev prav gotovo dal čimveč, saj se vedno znova opaza, da je obojega še vedno premalo. Zato veselje ob našem doseženem uspehu ni greh, saj nam le-ta daje marsikatero znanje pri praktičnem gašenju.

nadaljevanje na str. 8

ALI RES VELJA REKLO:

**MOSKI PRENESEJO ALKOHOL
BOLJE KOT ŽENSKO**

Človeško telo je večidel iz vode, vendar ima moško telo od 60 do 70 odstotkov vode, žensko pa le od 50 do 60 odstotkov. Dodatna tekočina v tkivih moškega razredči alkohol hitreje kot v ženskem telesu in ker človeka upijani žgana pijača hitreje kot razredčena alkoholna pijača, kaže moški manj učinkov ob enaki količini kot ženska. Z drugimi besedami, čeprav prenašajo ljudje alkohol različno, bo kozarec viskija navadno manj prizadel moškega kot žensko.

nadaljevanje s 7. str.

Igor Baloh — vodar II.

Gasilec sem 17 let. Kot pionir sem bil včlanjen v GD Stol Kamnik, kjer sem tekmoval v pionirski gasilski desetini. Potem sem se vključil v prostovoljno GD v Šmarci. Dejaven sem na vseh področjih gasilstva. Naredil sem tudi tečaj za izprašanega gasilca. Tako sem trenutno podpoveljnik društva in mentor mlajših gasilcev. Poleg tega v Šmarci sodelujem še v članski B gasilski desetini in v desetini CZ.

V Induplati sem zaposlen leto in pol. Toliko časa sem tudi član tukajšnjega IGD in gasilske desetine — člani A. Vseskozi sem drugi vodar.

Zaradi tolikšne predanosti gasilstvu se mi je že zgodilo, da sem v enem dnevu tekmoval za industrijsko in prostovoljno GD. Vendar mi ni žal, da od maja do pozne jeseni veliko prostega časa posvetim gasilstvu. Rad sem gasilec.

Tudi uspeha v Kopru sem vesel. Čeprav sem bil po končanem tekmovalju malo poparjen, saj nismo delali najbolje, sem po razglasitvi pozabil na to. Zato upam, da bomo tudi v prihodnje dobri, če ne še boljši.

Tone Hribar — poveljnik IGD in mentor tekmovalnih desetini

Gasilstvo sem vzljubil že v otroških letih, tako da bo v kratkem poteklo 30 let mojega sodelovanja v prostovoljnem gasilskem društvu. Vendar nisem samo ljubiteljski ga-

silec. Ko sem se zaposlil v Induplati, sem po nekaj letih opravil tečaje za poklicnega gasilca, kar delam že 15 let.

V teh letih sem poleg rednega dela na področju tekmovalnega gasilstva opravljal različne vloge. Bil sem in sem še član gasilskih desetini, mentor mlajšim gasilcem in poveljnik IGD. Moške in ženske tekmovalne desetine so v tem času dosegale različne uspehe. V glavnem so vseskozi delovale štiri različne desetine (ženske, veterani in dve moški desetini). Občasno so nastopile krize, vendar pa vsaj brez ene desetine nismo bili nikoli. V prvih letih mojega poklicnega dela z gasilci so bile moške A desetine tudi zelo dobre in so se udeleževale republiških tekmovalj. Moram pa priznati, da 1. mesta le nismo dosegli.

Ker smo na letošnjem republiškem tekmovalju gasilci iz domžalske občine dosegli tako lepe uspehe (4 prva mesta, 3 druga mesta, pa tudi ostali so se dobro uvrstili) je poveljnika oziroma desetarje zmagovalnih desetini po tekmovalju povabil k sebi predsednik skupščine občine Peter Primožič. Podaril nam je knjige. V pogovoru z njim, s predsednikom občinskega izvršnega sveta ter še z nekaterimi člani skupščine smo razpravljali o požarnem varstvu v občini, o gasilskih tekmovaljih in o vlogi gasilcev — tekmovalcev v DO. V marsikaterih tovarnah gasilsko tekmovalno desetine obravnavajo skoraj tako kot npr. nogometno moštvo. Gasilstvo pa še zdaleč ni podobno klasičnemu športu. Gasilska tekmovalja so dejansko preizkusi znanja. Obsegajo seznanjanje z gasilnim orodjem in vključujejo hitrost pri sklapljanju. To pa je tisto, kar se pri požaru zahteva od vsakega gasilca. Če član gasilskega društva ne pozna orodja, če ni hiter pri uporabi gasilnih pripomočkov in če se boji rokovati z njimi, potem ne more biti gasilec. Te spretnosti in potrebno tehniko pa najlažje osvoji v tekmovalnih desetinah.

ALI RES VELJA TRDITEV:

KAVA DELA ČLOVEKA NERVOZNEGA

Kofein je pobudilo za osrednje živčevje in začasno že kofein dveh ali treh skodelic kave lahko zveča krvni tlak, pospeši srčni utrip, pospeši nastajanje hormonov v telesu in tudi dihanje. Vendar podobno kot vsa druga zdravila deluje kofein na ljudi različno. Če vas že ena skodelica spravi v ravnovesje, pa potrebuje vaš sosed nemara tri ali štiri skodelice, da ga neugodno vznemiri. Če pa nena doma pretrgate s pitjem kave, lahko dobite hudo neprijetno reakcijo, kajti telo se na kofein privadi. Tako dobite lahko glavobole, sili vas na bruhanje, roke se vam tresejo, dokler se telo ne privadi, da ne dobiva več kofeina.

Spomin

Septembrska številka Konoplana nas je prav presenetila. Saj je bilo skoraj polovica posvečena upokojencem. To je prav lepo in spodbudno, da se od časa do časa spomnite tudi nas in nas obiščete. Mislim, da bi vsak lahko povedal kaj zanimivega in prijetnega iz časov, ko je še delal v Induplati.

Utrnila se mi je še neka misel: Morda bi kazalo, da bi se kdaj pa kdaj ozrli nazaj in se spomnili tistih, ki so delali z nami in jih sedaj ni več...

V mislih imam pokojne sodelavce OTMARJA LIPOVŠKA, dr. FRANCA JEROVCA, JANEZA GRČARJA, FRANCA PANJANA, MARO JERAJ idr.

O njihovem delu v službi ne bi govorila, saj vsi vemo, da je bilo odgovorno in vestno. Veliko pa so ti sodelavci prispevali h kulturnemu in športnemu napredku Jarš, zlasti pa še tovarne Induplati. Otmar Lipovšek se je kot dober igravec in organizator uveljavil na vseh področjih. Prav tako dr. Jerovec, posebno kot odličen režiser in aktivist pri športnem društvu Partizan Jarše, Janez Grčar pa je vrtel kinoprojektor v tedanji novi dvorani v Jaršah in pel, pel...

Zadnjič, ko smo bili na izletu upokojencev, se mi je prav milo storilo, ko mi je ena od sodelavk rekla: »Zapoj tisto, ki sta jo pela z Janezom Grčarjem na sindikalnem izletu v Ptuj in Ljutomer!« »Katero?... O, saj res! Pismo za Mary Brown.« (Pred leti jo je pela Majda Sepe). Misli so mi pohitele nazaj in me spomnile pesmi, ki ima refren:

»Spomni Mary, se moža soldata, ko na vrtu grejo rože v cvet, on leži na dnu kotanje blata, tam na daljni koti sto deset.«

No, ne mislim se še dalje poglobljati v spomine in preteklost, ki je včasih grenka. Hotela sem le omeniti, da se še spomnimo naših nekdanjih sodelavcev in jih nismo pozabili. Morda jim je kdo ob minulem prazniku prižgal tudi svečko.

Danica Pavlin

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

ALOJZA LEVEC
iz Mengša

se sodelavcem in sodelavkam iz skladišča, kadrovskega sektorja in ostalih delov skupnih služb zahvaljujem za podarjeno cvetje ter izrečena sožalja.

Zvone

ŠPORTNO SREČANJE TEKSTILCEV — ČETVERBOJ

Tradicionalni troboj SVILANIT — DEKORATIVNA — INDUPLATI se je v letošnjem letu razširil na četverboj. Pristopila je še TOSAMA. Letos so bili organizatorji tega srečanja športniki SVILANITA iz Kamnika. Po predhodnih dogovorih smo se odločili, da bo srečanje 17. 10., saj je bila to edina prosta sobota, ki je sovpadala v vseh kolektivih.

Zbrali smo se ob 8. uri v jedilnici SVILANITA. Po uvodnem pozdravu organizatorjev in čaju smo odšli na posamezna tekmovališča. Najbolj so morali pohiteti kegljači, saj so nekateri od njih nastopili še v drugih disciplinah, kegljanje pa zahteva največ časa.

Dopoldne je hitro minilo in v lepem sončnem vremenu smo zaključili tekmovanje s finalno tekmo v malem nogometu, ki se je zavlekla do 14. ure.

Po končanem tekmovalnem delu srečanja smo se ponovno zbrali v jedilnici tovarne SVILANIT, kjer je bila razglasitev rezultatov in podelitev pokalov ter diplom za zmagovalce, pa še praktičnih nagrad za vse udeležence, ki so dobili tudi kosilo in pijačo.

Rezultati četverboja:

— **KEGLJANJE**, mešana ekipa:

1. SVILANIT
2. TOSAMA
3. INDUPLATI
4. DEKORATIVNA

— **STRELJANJE**, moški:

1. INDUPLATI
2. SVILANIT
3. TOSAMA
4. DEKORATIVNA

Posamezno: 1. RIHTAR FRANO.

Ženske:

1. INDUPLATI
2. DEKORATIVNA
3. SVILANIT
4. TOSAMA

— **ODBOJKA**, moški:

1. SVILANIT
2. INDUPLATI
3. TOSAMA
4. DEKORATIVNA

— **NAMIZNI TENIS**, moški:

1. INDUPLATI
2. DEKORATIVNA
3. SVILANIT
4. TOSAMA

Ženske:

1. SVILANIT
2. DEKORATIVNA
3. TOSAMA
4. INDUPLATI

— **ŠAH:**

1. SVILANIT
2. INDUPLATI
3. DEKORATIVNA
4. TOSAMA

— **MALI NOGOMET:**

1. DEKORATIVNA
2. SVILANIT
3. INDUPLATI
4. TOSAMA

nadaljevanje na 11. str.

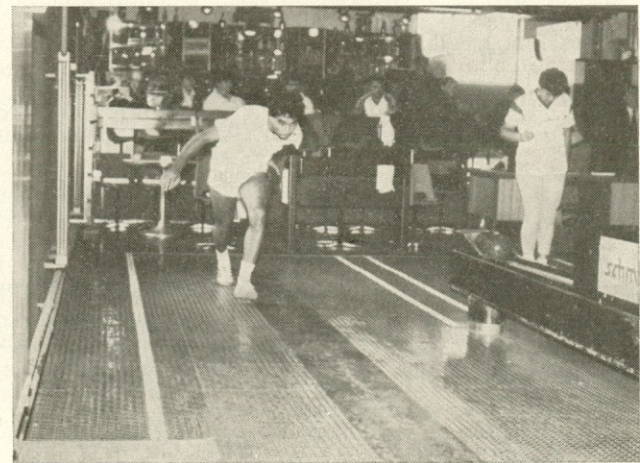
Stane Svetec prejema priznanje za osvojeno 1. mesto v namiznem tenisu v ekipi z Marjanom Pipanom.

Za ekipo v malem nogometu je prejel priznanje Miha Bulič.

Odbojkarji pred startom. Z leve: Mile Topič, ki zakriva Vinka Kurzweila, Miha Bulič, Rado Igljč, Stane Zajc in Tone Šuštar.

Med kegljači je nastopil tudi Andrej Gorjanc.

V petek, 23. oktobra se ob 13.30 uri zasliši na dvorišču tozda Proizvodnja rezek glas tovarniške sirene. Zaposleni po obratih pohite proti izhodom, ki vodijo na tovarniško dvorišče. Tu se prično ozirati naokoli, iščeč, kje bi ugledali dim oziroma že ogenj. Toda opaziti je bilo le dim, ki se je valil iz kletnih prostorov predilnice. Kaj se torej dogaja, da delavci gasilci tako hite proti svojemu gasilskemu orodjišču? Pri orodjišču šele zvedo, da je znak sirene le znak za gasilsko vajo. Poveljnik društva jih seznani, da je prišlo do požara v kleti predilnice, kjer so shranjene večje količine sintetične in bombaža. Po kratkem posvetu so odhiteli na mesto nakazanega požara z opremo, ki se za te namene hrani v orodjišču.

Vaja sama je potekala tako, kot da je prišlo do pravega požara. Sodelujoči so se razdelili v štiri gasilske skupine, od katerih je imela vsaka svojo nalogo. Vsi skupaj so delovali kot dobro utečen stroj. Vsakdo, ki je v vaji sodeloval, je vedel, kaj mora storiti, da bo delo potekalo tako kot je treba. Med vajo je vladal red in disciplina, kar je bistveno za nemoten potek vsakega gašenja in reševanja. Za dosego takega sistema vodenja neke akcije je potrebno imeti veliko vaj in izkušenj.

Akcijo gašenja in reševanja so uspešno zaključili, pospravili orodje in opremo ter opravili kratko analizo o sami vaji. Do svojega dela so bili izredno kritični, kar je odraz zrelosti v samem društvu oziroma njihovih vrstah. Gasilec je dobro znano, da se lahko

zaradi majhnih pomanjkljivosti pri požaru zgrade velike tragedije oziroma lahko pride do katastrofalnih posledic zaradi nepravilnega pristopa do same akcije.

Menim, da je v sredini, kjer vladata tak odnos in zagnanost do dela, treba dati gasilec vso podporo na vseh ravneh za nadaljnje delo. Delo gasilca - delavca je humano in kot tako ga je zelo težko primerjati z rekreacijo, čeprav posamezniki radi delajo take in podobne primerjave.

J. L.

AIDS — NE OKUŽITE SE ZARADI NEVEDNOSTI!

Kaj je AIDS?

AIDS je bolezen, pri kateri človek izgubi svojo naravno odpornost — to je obrambno zmoglost pred okužbami.

Zaradi zmanjšane odpornosti postane človek dovzetenjši za najrazličnejše okužbe ali rakasta obolenja, ki zdravega človeka ne bi prizadele v tako težki obliki.

Kaj povzroča AIDS?

AIDS povzroča virus, ki se imenuje HIV. Virus lahko v človeku dalj časa miruje. Tak človek je »zdrav nosilec« brez znamenj bolezni, vendar ga moramo smatrati za kužnega.

Čas od okužbe z virusom do pojavnosti bolezenskih znakov (inkubacijska doba) je od šest mesecev do pet let ali še več.

Kako virus deluje?

Ko virus prodrje v celico, se vgradi v njeno dedno snov. Virusi se v celici množijo, iz nje izstopijo in okužijo nove celice.

Kakšna so znamenja bolezni?

— slabo počutje, dalj časa trajajoča povišana telesna temperatura, driska, hujšanje, nočno potenje, otekle bezgavke;

— pljučnice, ki so težko ozdravljive in se rade ponavljajo;

— pogoste okužbe z glivicami (npr. soor), z virusom herpesa in paraziti;

— vrsta nevroloških znamenj.

Kakšna je možnost, da se bo pri okuženi osebi razvil AIDS?

Po dosedanjih podatkih kar po-

lovica ljudi, ki so se okužili s HIV, zbolijo v prvih petih letih po okužbi.

Kako se virus prenaša?

DO OKUŽBE PRIDE SAMO TEGAJ, ČE VIRUS PRIDE V KRI:

— s spolnimi odnosi z okuženimi osebami;

— z brizgalkami, iglami in drugimi ostrimi predmeti, ki so bili v stiku z okuženo krvjo (npr. narokomani);

— s prenosom z okužene matere na otroka v nosečnosti, med porodom in pri dojenju.

Z virusom, ki povzroča AIDS, se ne moremo okužiti:

Pri posegih v zdravstvenih organizacijah, pri dajanju krvi in prejemanju krvi za transfuzijo ter pri presaditvi organov, pri družabnih stikih v družini, na delovnem mestu, v javnih lokalih, na prevoznih sredstvih, v šoli in drugih kolektivih, s hrano, z vodo, v bazenih, po zraku, po dotikih živali in pikih mrčesa.

Kaj moramo in česa ne smemo storiti?

Dokler ne bo odkrito cepivo in učinkovito zdravilo, je poglavitno preprečevanje (preventiva).

Preventivni ukrepi, ki jih izvaja zdravstvena služba:

— preiskovanje krvi in krvnih sestavin na prisotnost protiteles za virus;

— razkuževanje pribora za zdravstvene posege ter uporaba igel, brizgalk in drugega materiala za enkratno uporabo;

— prosvetljevanje in zdravstvena vzgoja prebivalstva.

Preventivni ukrepi, ki jih moramo izvajati vsi spolno aktivni in zenske:

— izogibajmo se spolnih odnosov z osebami, ki jih ne poznamo oziroma ne poznamo njihovega zdravstvenega stanja. Pri spolnih stikih se izogibajmo zlasti odnosov v zadnjik in usta. Zapomnimo si, da se pri pravilni uporabi kondoma (preservativa) močno zmanjša možnost okužbe.

Preventivni ukrepi za osebe, pri katerih obstaja možnost, da so bile že izpostavljene okužbi:

(homoseksualni ali biseksualni moški, ki so pogosto menjavali spolne partnerje; osebe, odvisne od droge, ki si jo dajejo v žilo; spolni partnerji navedenih oseb):

— omejite število spolnih partnerjev in pri spolnih odnosih zmeraj uporabljajte kondom (preservativ);

— ne izmenjujte igel in brizgalk, če se mamilom ne morete upreti. Uporabljajte le igle in brizgalke za enkratno uporabo;

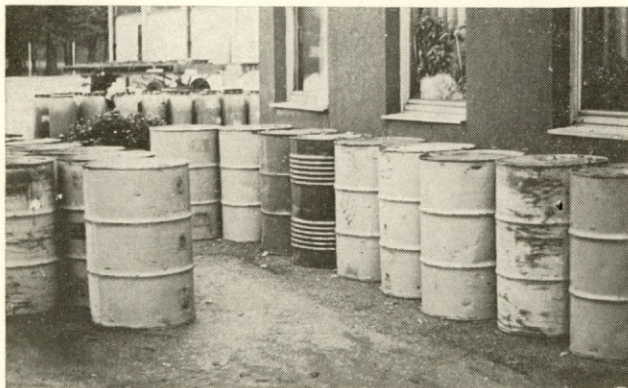
— ne posojajte in ne izposojajte si predmetov za osebno higieno: britvic, škarij, zobnih krtačk, rezil in drugih ostrih predmetov;

— par, ki si želi otroka, naj pred spočetjem opravi ustrezne preiskave;

— ne darujte krvi, tkiv, organov, semena.

Zivljenje z okuženimi osebami ni nevarno za nikogar, ki prihaja z njimi v stik pri običajnem družinskem življenju, na delovnem mestu in drugje.

Če bi želeli še kaj zvedeti, vprašajte svojega zdravnika, ki vam bo odgovoril sam ali vas bo napotil k ustreznemu strokovnjaku.

Posnetek prikazuje »skladišče« 1760 kg izopropilnega alkohola, ki je pod okni obratovodske pisarne oplemenitilnice. Na sodih so nalepljene oznake z motivom plamena, kar pomeni, da je vsebina v njih požarno zelo nevarna. Slika je dokaz, kako nam primanjkuje skladišče, v katerem bi lahko na bolj varen način hranili materiale, ki predstavljajo veliko nevarnost za nastanek požara oziroma eksplozijo.

V oktobru so se naši vzdrževalci lotili popravila dvajset let stare instalacije za toplovodno ogrevanje barake, vratarnice in trgovine. Zamenjali so vse cevi, ki so bile od znotraj popolnoma dotrajane. Delavci v vseh prostorih sedaj upajo, da sredi najhujšega mraza ne bo več »mrzlih šokov«, ki so bili doslej zaradi okvar kar pogosti.

nadaljevanje z 9. str.

V skupnem seštevku pa je vrstni red sledeč:

1. mesto SVILANIT	30 točk
2. mesto INDUPLATI	23 točk
3. mesto DEKORATIVNA	21 točk
4. mesto TOSAMA	13 točk

Glede uvrstitve naših športnikov še nekaj pojasnil. Kljub temu, da je INDUPLATI pretežno ženski kolektiv, nam ni uspelo sestaviti ženske odbojarske ekipe, tako da v tej disciplini nismo sodelovali. Prav tako je tudi z nogometaši. Kljub temu, da imamo pri nas zaposlenih mnogo dobrih, bolj ali manj aktivnih igralcev, smo morali zaradi njihove neresnosti in neodgovornosti nastopiti tisti, ki smo pred tem že odigrali odbojarske tekme, dva pa pred odbojko celo še kegljaško tekmo, kar se je potem poznalo pri rezultatu.

Na koncu naj se zahvalim vsem našim športnikom, ki so sodelovali na četverboju. Prihodnje leto pa nas svidenje v TOSAMI v večjem številu.

Rado Iglč

PRVA LJUBEZEN

*Takrat, ko sem tebe ljubila,
sem prvič na svojih ustih čutila
toplino ljubezni, toplino poljuba
in ko si odšel — bil si prva poguba.*

*Bil si prvi, ki sem ga ljubila,
zato te nikoli ne bom pozabila,
saj prva ljubezen je večna,
čeprav sem bila že z drugimi srečna.*

*Takrat sem bila še skoraj otrok
in sem trdno oklepala tvojih se rok,
saj sem le v tebe verjela,
verjela, da te bom večno imela.*

*Bilo kot pesem je življenje
in nisva vedela, kaj je trpljenje,
saj le ljubezen sva poznala,
jo drug drugemu dajala.*

*Nekoč pa ljubezen je prva minila,
ker neskončna daljava je naju ločila.
In slovo ni bilo brez solza,
saj je bilo težko za oba.*

*Nikdar poljuba mojega več ne dobiš,
saj predaleč, predaleč živiš,
da bi mogle srečati se najine oči,
da bi mogla seči si v dlani.*

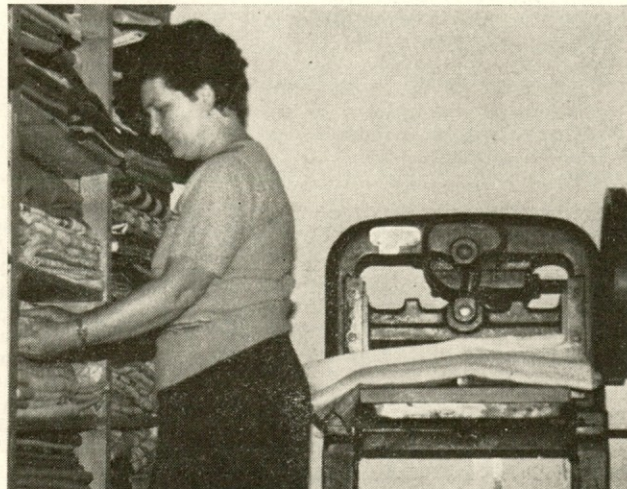
*Zdaj v srcu ostaja le še spomin.
Minila so leta — ni več bolečin.
A čeprav je ljubezen minila,
bila je pač prva, zato je ne bom pozabila.*

Katarina Letnar

ALI RES VELJA REKLO:

ČLOVEK PREJ UTONE V SLADKI KOT V MORSKI VODI

Ni raziskave, ki bi to trditev potrdila, vendar teoretično obstaja možnost, da je res tako. Fizikalno načelo, ki bi pri tem lahko delovalo, je osmoza. Osmoza nastane, če se skozi prepustno mrežo pretakajo tekočine z različno gostoto tako dolgo časa, dokler se gostote tekočin med seboj ne izravnata. Če pogoltnete ali vdihate slano morskovo vodo, bo počasneje prenikala skozi sluznico v želodcu, membrane v pljučih in žilah kot sladka voda, kajti ima približno enako gostoto kot telesna tekočina. Sladka voda je redkejša, kot je tekočina v telesu in vsaj teoretično se bo pretakala hitreje skozi membrane, pri tem pa se človeku kri redči in se utaplja.

Anica Žagar pred policami, v katerih shranjuje primerke tkanin in proizvodov, ki so jih izdelovali in jih izdelujemo v Induplati.

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:

- BRANKO SLAPAR, notranji transport sur. tkanin, OE tkalnica — 19. 10. 1987
- ROBI PODBEVŠEK, pomožni transportni delavec, OE vzdrževanje — 20. 10. 1987
- MILAN ŠUSTAR, pom. transportni delavec, OE vzdrževanje — 26. 10. 1987

Izstopi:

- OLGA KUKOLJ, tkanje tkanin, OE tkalnica — 5. 10. 1987, sporazumno
- AMALIJA KOČAR, čiščenje sur. tkanin, OE tkalnica — 31. 10. 1987, upokojena
- PAVLA KONCILJA, navijanje votka, OE pripravljalnica — 31. 10. 1987, upokojena

TOZD KONFEKCIJA

Vstopi:

- IRENA HRIBAR, šivilja, OE Mengeš — 1. 10. 1987
- ROBERT BELA, delavec v ceradnem oddelku — 22. 10. 1987

Izstopi:

- TEREZIJA KOTNIK, šivilja, OE Mengeš — 10. 10. 1987, upokojena
- MIROSLAV ROGOVIČ, mehanik, OE Mengeš — 9. 10. 1987, na željo delavca
- MARKO MAROLT, ključavničar, OE kovinske konstr. — 31. 10. 1987, sporazumno
- HELENA POVŠIČ, delavka v konfekciji — 31. 10. 1987, sporazumno

TOZD RESTAVRACIJA, TOZD MALOPRODAJA IN DSSS, sprememb ni bilo!

OSEBNI DOHODKI V SEPTEMBRU 1987

Poročilo o osebnih dohodkih vsebuje gibanje OD, dosežene najnižje in najvišje OD, izračun povprečnih OD po TOZD, DSSS in DO za dejansko število opravljenih ur med 160 in 200 urami, ob dejanskem doseganju delovnih rezultatov in dejanski ocenjenosti del in nag. Prav tako so v poročilu zajeti tudi osebni dohodki pripravnikov in nadomestila OD do 30 dni (metodologija izdelave RAD obr.). Če prikazanemu številu delavcev dodamo še zaposlene z manj kot 160 in več kot 200 opravljenimi urami ter zaposlene brez obračuna OD (nadomestila nad 30 dni) dobimo skupno število vseh delavcev, ki so prejeli OD oz. nadomestilo.

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restav.	TOZD Konf.ekon.	DSSS	Skupaj
do 150.000	4			6		10
150.000—190.000	55			43		99
190.000—230.000	159	2	1	99	2	265
230.000—270.000	161	12	1	63	10	247
270.000—310.000	71	8	8	25	14	126
310.000—350.000	31	1	5	13	14	64
350.000—390.000	25			6	13	44
390.000—430.000	9	1		3	11	24
430.000—470.000	6		1	2	15	24
470.000—510.000				5	6	11
510.000—550.000	2	1			4	7
550.000—590.000			1		7	8
590.000—630.000				2	4	6
630.000—670.000					1	1
nad 670.000	1				3	4
Zaposleni s 160 do 200 urami	524	25	20	267	104	940
Zaposleni z manj kot 160 urami	28	1		18	5	52
Zaposleni z več kot 200 urami						—
Zaposleni brez obračuna OD	25	1	1	12	5	44
Skupaj število zaposlenih	577	27	21	297	114	1036
Najnižji OD	146.619	191.667	188.953	107.199	201.154	107.199
Najvišji OD	674.846	412.793	569.105	618.091	834.617	834.617
Povprečni OD	251.150	282.617	298.263	246.794	404.638	266.957

Vrednost točke je v septembru znašala v bruto vrednosti 1,45 din. Najnižji OD v višini 107.199 din je prejela pripravnica s 70-odstotno vrednostjo sestavljenosti del in nalog in brez gibljivega dela OD.

BOLNIŠKI IZOSTANKI V SEPTEMBRU 1987

TOZD	Štev. zaposl.	Bolezen v %	Poškodba na delu v %	Poškodba na poti v %	Pošk. izven dela v %	Nega druž. člana v %	Spremnstvo v %	Red. in pod. por. dop. v %	Skupaj v %	Izpadle ure
Proizvod. izdelkov iz sint. vlaken	578	4,34	0,12	0,28	0,57	0,44	0,09	2,77	8,61	9176
Maloprodaja	26	4,19	—	—	—	—	—	—	4,19	206
Restavracija in poč. domovi	21	—	3,11	—	—	—	—	4,76	7,87	301
Konfekcija	219	6,32	0,14	—	0,80	0,91	0,43	0,10	8,70	3506
Konfekcija obrat Mokronog	76	2,60	—	—	—	1,37	0,06	8,01	12,04	1684
DSSS	112	2,82	—	—	0,12	0,50	0,08	3,34	6,86	1413

Povprečni izostanki za celotno podjetje:

Zaposlenih delavcev	1033
Izostanki zaradi bolezni	4,37 %
Izostanki zaradi poškodbe na delu	0,16 %
Izostanki zaradi poškodbe na poti	0,16 %
Izostanki zaradi poškodbe izven dela	0,50 %
Izostanki zaradi nege	0,49 %
Izostanki zaradi spretnstva	0,08 %
Izostanki zaradi porod. in pod. porod. dopusta	2,80 %
SKUPAJ	8,56 %

ZAHVALI

Ob izgubi drage mame
MARIJE COLNAR
iz Mengša,

upokojenke **INDUPLATI** se delovni organizaciji zahvaljujem za venec, njenim nekdanjim sodelavkam in sodelavcem pa za spremstvo na njeni zadnji poti.

Andrej

Ob boleči izgubi moje drage mame se sodelavkam in sodelavcem iz tkalnice zahvaljujem za denarno pomoč, najožjim sodelavkam iz ATR tkalnice pa tudi za ustno izražena sožalja in spremstvo na njeni poslednji poti.

Slava Cerar

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta
JANEZA PAVLI

se iskreno zahvaljujem vsem za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala sodelavcem in sodelavkam iz ceradnega oddelka v Radomljab za podarjeno cvetje.

Milena (Gračem)

Izdaja v 1650 izvodih DO INDUPLATI Jarše r.o. Uredniški odbor: Ilica CESNIK, ETLA LAVRIČ (odgovorni urednik), Hilda FRELIH, Gordana GARDAVEŠIČ, Katja KH in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učenič delavnic v I davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421—/

odbor: Ilica CESNIK, ETLA LAVRIČ (odgovorni urednik), Hilda FRELIH, Gordana GARDAVEŠIČ, Katja KH in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učenič delavnic v I davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421—/

